

POSTBUDET

Vid vägen nedanför Olssons fanns en stor postlåda, som farbror Olsson snickrat. Den var av $\frac{3}{4}$ " spontade bräder med lock. Detta var klätt med takpapp så att det inte skulle regna in. Den hade två fack, ett för brev och kort, ett större för tidningar och kataloger. Det var viktigt att hålla sig med kataloger från Åhlén & Holm, Oskar Ahrén och Clas Olsson. När de efter en tid ersattes av nya hamnade de gamla på utedasset där de fortsatte att fresta köplusten så länge bladen räckte. I denna låda lades all post, som hörde till Norrbacksjö och Ängel. Tidningarna var Ö-viks Allehanda och Öviks Posten samt Jordbrukarnas Föreningsblad. Det var trevligt att gå till postlådan och om man var där i tid kunde man ta del i vad var och en fick. Någon kanske hade kostat på sig en veckotidning av något slag. Om den inte hämtats omgående blev den genomögnad av många. Kort till påsk och jul väckte intresse. Inget var inneslutet i kuvert, 5-öreskort med 5-öresporto. Alla kunde ta del av de jul- och påskhälsningar som hamnade i lådan.

Postbudet, som hette Sjöberg, bodde i Fors, en liten by i utkanten av socknen och sträckan som betjänades var mellan järnvägsstationen i Själevad och denna by. En sträcka på närmare två mil. På sommaren gick det väl an, då hade han motorcykel med sidovagn, men på vintern var det hårda tag. Vägarna, nödortfigt plogade med hästplog, lämpade sig dåligt för motorfordon. Då blev det häst och rissla. Inget väder fick stoppa honom. Iklädd vargskinnspäls kom han även när det var smällkallt. Han var statstjänsteman. Redan tidigt på morgonen skulle han vara vid stationen och sortera posten i väskor för de olika byarna. Sedan blev det lång färd mot sen kväll innan dagsverket var slut. Han hade dessutom ett litet torp som skulle skötas.

På stationen rådde stinsen. Ibland kunde det hända att vi skrev efter någon småsak från Åhléns. Efter ett tag kom en avi, som talade om att det fanns paket att hämta. Detta fanns på stationen. Dryg väg att åka men det gjorde man gärna trots att man gruvade sig för stinsen. Han behandlade paketen som personliga ägodelar. Han hade en sträng uppsyn och när man lämnade avi och pengar i den knepiga skjutluckan, som smällde igen så man fick akta fingrarna när stinsen ryckte åt sig från andra sidan. Tänk sedan om man glömt att skriva på! Då kom luckan tillbaka med en smäll och öppnade sig som en gäddkäft samtidigt som man fick en barsk tillsägelse.

Det var som julafton att öppna paketet och titta om varorna motsvarade beskrivningen i katalogen. Man ville ju gärna att det skulle vara lite bättre än man tänkt och att man gjort en god affär när det skulle visas för bekanta. En gång hade jag skrivit efter en portmonnäplånbok. Den var av brunt getskinn och hade fickor för sedlar, som väl knappast skulle komma till användning, samt ett fack med tryckknapp för mynt. Den kostade 1,10 och var mycket fin. Einar skrev efter från Clas Olsson. Han var intresserad av foto och han gjorde sig en lådkamera av matr. som han köpte från Insjön. Även utrustning för framkallning och kopiering. Han gjorde ett mörkrum på vinden och dit fick vi inte komma när han kopierade. Genom nyckelhålet kunde vi se att det lyste rött därinne. En 15-wattslampa med rött blomkrukspapper blev mörkrumsbelysningen. Einar blev mycket högljudd om han hörde att någon tog i dörrhandtaget. Det var roligt med dessa bilder, som han tog på kamrater och andra.

Det kunde ibland vara lite äventyrligt att gå till postlådan. Olssons hade en bagge som hette Belle. Den var ofta på gårdsplanen och kom genast sättande när det var folk i farten. Olssons dräng, Alfons, tränade baggen att stängas och träning ger färdighet. Många fick sig en rejäl körare i baken när de passerade på väg till brevlådan.

En dag var det ett pussel i tidningen. Man skulle klippa ut det och lägga bitarna så att det bildade ett namn på en filmstjärna. Paul och jag klippte ut bitarna och när vi lagt dem rätt blev det namnet Greta Garbo. Nu skulle vi skicka in lösningen för att delta i en pristävling. Om man inte klustrade igen brevet blev portot 5 öre, annars 10 öre. Nu var det bara att lägga det i postlådan men eftersom jag skulle följa pappa med mjölkskjutsen till staden nästa dag åtog jag mig att posta brevet. Det skulle kanske gå fortare så. Nu gick det några dagar och vi hade inte hört något mer om pusslet. "Har du postat brevet?" sa Paul. "Visst", sa jag. "Var postade du det?" förhörde sig Paul. "I Åsbacken när Docka vilade sig lite!" Nu blev Paul misstänksam. "Var postlådan gul?" "Nej, jag tror den var grön!" "Dumskalle", sa Paul. Jag hade trott att alla postlådor var som Olssons.

När bussen började gå blev vi erbjudna att få tidningen samma dag med 5-bussen om vi önskade. Busschauffören hade tidningarna bredvid sig och öppnade sidofönstret och kastade ut dem vid vägskalet till de olika adresserna. Detta gick ju för sig när det var sommar, fast ibland när det regnade och ingen passade kunde tidningen bli genomblöt. Värre ändå var det på vintern när det var mörkt och ibland snöstorm då kunde man få leta bladet långt ute på åkern. Men vi var många barn och alltid fanns någon som kunde stå nere vid vägen när bussen kom. På lördagarna hade ÖP en sida för barn. Där fanns en spalt, som hette "Folksagor från hela världen", som jag tyckte mycket om. Många av dessa sagor var från "Tusen och en natt".

Med tiden skaffade sig postbudet en liten bil, en Ford Junior. Nu blev tillvaron drägligare. Vägarna plogades så det gick att köra bil även på vintern. Han kunde t.o.m. någon gång ge sig tid att gå in hos Olssons och dricka en kopp kaffe. Den präktiga postlådan blev kvar under lång tid.

Ossian Johansson -20-30-tal. (Nedtecknat 2007)

